

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorági-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorági-utca
1 szám a. a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hivatal
illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Harcz . . . !

Ezt a riadó-szót nem a politika matadorjai irták mostanában valamely pártnak vagy klikknek a zászlójára, hanem a legnemesebb emberbarátok kezdik hangoztatni Magyarország népeinek legalattomosabb, legádázabb gyilkosa: — a tüdővész ellen.

És nem állapodnak meg csupán a hangzatos szavak pusztá frázisainál, hanem a cselekvés terén észrevehető tettekkel bizonyítják, hogy a harc és védekezés megkezdődött ez ellen a szörnyű ellenség ellen, a mely a statisztikai kimutatások szerint évente több mint fél millió embert fektet ágyba s ragad el a kenyérkereset munkájától. Ennyi az állandó tüdőbetegek száma Magyarországon.

Hát ezt a nagy csapást valamiképp apasztani és fokról-fokra a lehetőség szerint végképen el is kell háritani népünk házaiból, ahová annyi sok fájdalmat és végromlást visz be a nyomor és enyészet szárnyain.

Mert lehet ellene védekezni, még pedig sikerrel, csak akarni kell együttes erővel.

Első rangú és föltétlen szavahihető orvosi tekintélyem hosszú praxisuk alapos tanulmányai és tapasztalatai nyomán határozottan állítják, hogy a tüdővész (hektika) éppen úgy eredményesen gyógyítható, mint akármely más közönségesebb fajta fertőző betegség, csak a gyógykezeléséhez való higiénikus viszonyokat kell javítani és megteremtteni.

A vagyonosabb néposztály az éghajlat változtatásával, idejekorán igénybe vett orvosi segélyvel és a táplálkozás helyes módjának megválasztásával aránylag könnyebben tud magán az ilyen bajokban is segíteni, mint a legjobban megtámadott szegény nép, mely ugyszólván tel-

jesen magára hagyatva, minden védelem nélkül, egészen ki van szolgáltatva ezen pusztító, lassan emésztő betegség gyilkos támadásának.

Gróf Batthyány Lajos elnöksége alatt éppen mostanában alakult a fővárosban egy olyan egyesület, mely szegény tüdőbetegek részére sanatoriumot (menedékházat) akar építeni, felszerelve a higiénikus kivánalmak minden alkalmas és célravezető berendezésével, a melyben évenként több száz szegény tüdőbajos nyerne elhelyezést.

Ennek az egyesületnek maga Ő Felsége a magyar király a védnöke és olyan nagynevű intéző tagjai vannak, mint dr. Korányi, báró Harkányi, Jálies, dr. Kuthy, dr. Tauszk stb.

A kormány támogatásán kívül már eddig több mint kétszáz ezer korona alapvagyont gyűjtöttek társadalmi uton; Budapest főváros pedig alkalmas nagy telket adott az egyesületnek, a hol ez a sanatoriumot már nemsokára fel is építi.

Kezdetnek tehát ez is valami. De éppenséggel nem elegendő.

Fel kell a filantrópiának ezt a nemes ügyét karolni minden törvényhatóságnak, közöttük első sorban *Gömör-Kishont vármegyének*, mely minden jó, nemes és hazafias irányban elhangzott szociális kérdésnek zászlaját eddig is a legelső, az uttörők között szokta lobogtatni!

Építsen a vármegye a közkórház mellé egy megfelelő pavillont a tüdőbetegek számára!

Nézetünk szerint az egész alig kerülne többre a berendezéssel együtt 25—30 ezer frtnál. Ennyit pedig csak áldozhatunk a magunk javáért.

Vegyük ahonnet telik. Ha más egyébből nem: rójjuk ki pótdobá.

Ha a kulturegyesület támogatására — igen helyesen és bölcsen — meg tudunk szavazni

30 ezer forintot, ha tudunk építeni 200 ezer forintos megyeházat: jusson a szegény tüdőbetegeknek is egy kis szanatorium, a hol őket gondos ápolás mellett visszaadhatjuk az életnek s elvonhatjuk attól, hogy környezetükben lehelletükkel száz meg száz egészséges ember szervezetét megfertőztetve, a maguk nyomorult sorára juttassanak.

Építsünk sürgősen, mentül előbb szanatoriumot, a mely intézmény pénzbőlileg sem lesz holt tőke, mert az ápolási díjakból a ráfordított költség nagyrésze ugyanis visszatérül a vármegyének.

Harczoljunk a legnagyobb, legádázabb emberevő gyilkos: a tüdővész ellen!

Gömör-Kishont t. e. vármegye törvényhatósági bizottsága által Rimaszombatban, 1899. évi október hó 25. és következő napjain tartandó rendes őszi közgyűlés

tárgysorozata:

1. Alispán jelentése, a vármegyei közigazgatás legközelebb lefolyt negyedévi állapotáról.

2. Az 1900 évi vármegyei költségvetésnek, az állandó választmány véleményes javaslata alapján tárgyalása és megállapítása és ezzel kapcsolatosan a tisztviselői fizetések aránylagos felemelése tárgyában kiküldött bizottság jelentésének tárgyalása.

3. Az 1900-ik évi virilis bizottsági tagok névjegyzékének bemutatása.

4. A választott bizottsági tagok sorában üresedésben lévő helyek betöltése ügyében hozott igazoló választmányi határozat.

5. A vármegye szabad rendelkezésére szolgáló pénztár létesítése céljából 1900. évre kivetendő 2% pótdónak névszerinti szavazással leendő végleges elhatározása.

6. A vármegyei új székház felépítésére közreírt pályázat folytán beadott ajánlatoknak beható tárgyalása s annak eredményéhez képest megköthető építési szerződésnek érdemleges elbírálása.

TÁRCSA.**Álmomban . . .**

Álmomban az éjjel szívemet kivette
Kökény szemű lánynak rózsás ujjú keze.
Aztán nevét szépen bele véste-rágtá,
Miként egykor velem, a fa derekába.
Aztán hogy bevágta, nevetett felette,
És vérző szívemet a földre vetette.

*

Elmult már az álom, de szívem vérzik még:
Hiszen azt álmodtam, mi megtörtént rég, rég.

Szentesi Tóth.

Egy kalandos éj.

Írta: MIHÁLYFALVY.

Miután kis feleségemtől érzékeny bucsut vettem, kedvetlenül ugyan, de teljes kötelességérzettel indultam 14 napi hivatalos körutamra. Mielőtt első állomásomra megérkeztem, egész uton azon tanakodtam, hogy miképpen lehetne legalább egyszer hazajönnöm ez idő alatt; kedves kis családi fészkeim meglátogatására, hiszen 14 nap szörnyű nagy idő arra, hogy az ember imádott kis feleségét egyszer se lássa s folyton idegen emberek között, rideg hivatalos dolgokkal foglalkozzék. Különösen pedig, aki kezdettől fogva ahhoz van szokva, hogy a hivatalban töltött mogorva délelőttöt mindennap a szeretett otthonban, szerető feleség oldalán eltöltendő kellemes délutánnal és még kellemesebb estével feleddesse, az halálos kínokat fog kiállani, ha 14 napig sem otthonát, sem feleségét nem láthatja, a megszokott kényelmet és kényeztetést nélkülözni kénytelen. Elővettem utitervemet és alapos studium tárgyává tettem, hogy miképpen lehetne a dolgon segíteni. A községek közötti távolságot leszállítani nem lehetett; de ott — a hol ez a távolság csekélyebb, mégis használhat egy kis korai kelés és esebhajítás. Csakugyan kísütöttem, hogy ha Gyöngyösházára a délelőtti órákban sikerül beérkeznem, onnan este tovább indulhatok és 10 órára elérhetem Dancsmelléket, ahol meghálva, csak reggel, de jó korán megtartom a hivatali vizsgálatot, délre pedig behajtatok Lőrincz-Szögére, ahonnan vonattal már délután 2 órára otthon lehetek és egy kellemesen töltött délután

és este után másnap újra kiutazom. — Csakugyan addig még öt napi szakadatlan munka és utazás van előttem.

De végre elérkezett az ötödik nap és csakugyan egy kis korai kelés és jó borra való árán reggeli 10 órákor beérkeztem Gyöngyösházára, a hol első dolgom volt délutánra kocsirol gondoskodni, a mely Dancsmellékre szállítson. Már a kocsi keresés is akadályba ütközött, mert rossz ut vezet Dancsmellékre, mely a nagy uradalmi erdőben a legutóbbi esőzések alaposan el lett árasztva, s ló legyen a mi átzipeli rajta az üres kocsit is. De busás díjért mégis kaptam kocsit.

Az utazás nehézségeit és unalmasságát nem részletezve, ott kezdem, hogy szuroksötét este volt, mikor a nagy erdőből kivergődünk, s közel volt a 10 óra, mire Dancsmellék első házsorai közé értünk. Egyenesen a vendéglőnek csufolt kocsimába hajtottam, a hol éjjeli szállás után tudakozódtam.

Barátságos ember volt a kocsimáros, a szállást mindjárt megígérte, sőt jó vacsorát is helyezett kilátásba, s én behurczkoltam. Mindjárt szobámat kívántam látni, mire a kocsimáros egy üres folyosón és egy utcáról is ajtóval ellátott szatócsüzleten át csinosan burtozott szobába vezetett.

— De itt, kérem, nem egyedül fog a Nagyságos ur aludni, mert egy fiu van itt vendégül, azt nem tudom hová tenni! — mondotta a kocsimáros.

— Én pedig, barátom, nem fogok mással osztozkodni a szobáján, — feleltem én. Vagy magam kapom meg, vagy odább megyek, majd kapok a faluban szállást valahol.

— No, kérem — válaszolt az atyafi — csak ne tessék sietni; majd elintézem a dolgot valahogy, a fiu valahol majd csak ellesz.

Én valami kellemetlenkedő zsidógyereket képzeltem, a kit háló- és lakótársamul predestinált a kocsimáros, azért tiltakoztam oly hevesen ellene; s így a kilátásba helyezett kellemetlenség elmúltával nem is gondoltam többé a dologra. Vacsorámat elkészítették s én jóízűen elfogyasztottam a dusan fohagyalmazott libarostélyost. Eközben a kocsimáros családjával is megismerkedtem. Volt egy eladó leánya, a kit éppen meglátogattam Szigetváron lakó vőlegénye, egy széles, kifejtett zsidó gavallér. A ficzkó igen méregetett eleinte a szemével, de mikor látta, hogy nem imponál, bizalmasodni kezdett és holmi általa átvett katonakalandokkal igyekezett mulattatni. Én siettem lefeküdni s bucsut vettem a esa-

ládól. A kocsimáros és a vőlegény együtt kísérték át szobámba s miután tölem bucsut vettek, magamra hagytak.

Föltűnt, hogy a vőlegény ur kissé különös mosoly kíséretében mondott jó éjszakát, sőt azt is szívemre kötötte, hogy ne féljek valahogy egymagamban; de nem tudtam magamnak megmagyarázni, hogy mi volt ennek az oka s az asztal közepén égő lámpa kissé gyér világa mellett körülnéztem szobám fekvését és butorzatát. A szoba közepén két ágy állt egymás mellett, ezek egyike részemre volt fekhelyül megvetve. A két ágy innesső vége előtt asztal volt; szemben egy ajtó a folyosóra, oldalt pedig egy másik a boltba nyílt. Idegen helyen lévén, első dolgom volt, hogy bezárjam belőlről szobám mindkét ajtaját. Megdöbbenésemre egyik zárban sem találtam kulcsot. — Ahá, gondolám, azért mosolygott az a kiállhatatlan zsidó fiu, hogy talán félni fogok, nyitott szobában aludni. És e gondolatnál föl s lesétáltam a szobában. A szoba hátsó sarkában álló ruhaszekrény előtt megállottam. Mintha valami nesz ütötte volna meg a fületem! . . . De nem, csak képzelődtem. Adta zsidógyereke, talán ő volt az a vendég, a kivel meg kellett volna a szobát éjjelre osztanom, és mert őt visszaütöttem, boszúból még valami stiklit csinál rajtam az éjjel! Kezdetem kissé drukkolni, hogy valami együgyű tréfa áldozatává és emiatt neveltség tárgyává találjak lenni. Összeszedtem hidegvéremet és vetkőzni kezdtem. Gyertyát kerestem, hogy esetleg éjjel legyen mit meggyújtani, de nem volt az egész szobában; de még egy szál gyufa sem. Sőt mielőtt levetkőzhettem volna, lámpám is homályosodni kezdett: nem volt benne olaj. — Adta ficzkója, azért sem fogsz ki rajtam — gondolám, és sietve levetkőztem. Ugy a boltba, mint a folyosóra nyíló ajtó elébe egy-egy széket tettem, hogy ha valaki bármelyik ajtót benyitná, a szék által okozott zajra fölébredjek. Ez már olyan eljárás volt, a mi magam előtt is elárulta, hogy kissé félek az egészen külön álló épületszárnyban egyedül aludni. Lámpám magától elaludt s én dideregve húzódtam a hűvös ágy párnái közé, a hol mihamar elaludtam.

Mély álmomból szokatlan nesz zavart föl. Szobám padlója alatt erős kaparás, csoszogás hallatszott, a mi 3—4 szeri ismétlés után elhallgatott. De nem pihent sokáig ez a nesz, pár másodperc múlva megismétlődött és kevés időközök betartásával állandónak ígérkezett. Lélekzetemet visszafojtva, mozdulatlanul hallgatóztam.

7. Belügyminiszteri rendelet, a tisztai nyugdíj szabályrendelet 23. §-ának módosítása iránt hozott 3397. sz. határozat feloldása tárgyában.

8. Belügyminiszteri rendelet a vármegye vásártartási szabályrendelet tervezete ügyében.

9. Belügyminiszteri rendelet az ebadó alap 1897. évi számadási zárata tárgyában.

10. Belügyminiszteri körrendelet, az országos központi szövetkezet megalakítása ügyében.

11. Földmívelésügyi és honvédelmi miniszteri rendelet, a mezei munkával foglalkozó tartalékosoknak fegyvergyakorlatra való behívás alól felmentése tárgyában.

12. Kereskedelemügyi miniszteri rendelet a községi és közlekedési utvonalak ügyében.

13. Kereskedelemügyi miniszteri rendelet, a 28412. sz. felirattal kért egy segédmérnöki állás rendszeresítése ügyében.

14. Kereskedelemügyi miniszteri rendelet a Rimaszombatban kifejlesztési kívánt agyagipar ügyében.

15. A Mátyás király kolozsvári születési házában szervezendő Néprajzi Múzeum támogatása iránt beérkezett kérvény.

16. Sopronvármegye alispánjának megkeresése. Borisfalva, Szabadbáránd és Und községek inséges lakosainak segélyezése érdekében.

17. Vasvármegye közönségének felirata, a kötelező állami tűz- és jégkár biztosítás ügyében.

18. A Petőfi-társaság megkeresése, a Petőfi-ház létrehozása érdekében.

19. Az országos magyar gazdasági egyesület megkeresése a Gazdák biztosító szövetkezetének felkarolása iránt.

20. A vármegye közigazgatási bizottság feléves jelentése.

21. Kórházi bizottság jelentése, a kórház 1900. évi költségvetése ügyében.

22. Alispán jelentése, a vármegyei pénztárak időszaki megvizsgálásának eredményéről.

23. Alispáni végzés egy kisegítő díjoknál ideiglenes alkalmazásáról.

24. Sándor Béla, Tomory Géza, Hevessy László és Máriássy Gyula tisztviselők részére megadott szabadságokról szóló alispáni végzések.

25. Alispáni határozat, a tamásfalva-várgedei és tamásfalva-kurincei viczinális ut kiépítése ügyében.

26. Rimaszombat város képviselőtestületének jelentése, a Tamásfalva-kurincei viczinális ut ügyében.

27. Főszolgabírói jelentés, a sziliczei bíró választás ellen beadott felelkezés érdemében.

28. Mihalik Dezső, mint Coburg herceg jogi képviselője felelkezése Helyi község 1900. évi közpénztári költségvetése ellen.

29. A helyi körben létesítendő segédjegyzői állás tárgyában hozott községi képviselőtestületi határozatok.

30. Vármegyei több községek a népkönyvtárak létesítéséhez szükséges állami segély iránt beadott kérvényei.

31. Főszolgabírói jelentés a rimabányai vasúti állomáshoz vezető viczinális ut fentartása tárgyában.

32. Alsó-Vály község határában épített híd költségeinek mikénti fedezéséről szóló képviselőtestületi határozat.

33. Rimaszombati polgármester hiv. előterjesztése, a Bolkay Pál által készített s az országos kiállításon szerepelt szekrény értékesítése tárgyában.

34. Majom község nevének „Völgyesre“ kért megváltoztatása iránt beadott kérvény.

35. Naprágy község képviselőtestületének az 1899. évi közpénztári költségvetés ügyében hozott 3. számú határozata.

36. Ügyészi vélemény a Rimaszombat város és Szeverényi János között kötött adás-vétel ügyében.

37. Ügyészi vélemény a Rimaszombat város és ifj. Sütő István között kötött bérleti szerződés érdemében.

38. Ügyészi vélemény a Rimaszées, Mártonfala és Dobóca községek által alkotott tűzrendészeti szabályrendelet érdemében.

39. Pálfa község előjáróságának jelentése, szegényalap vagyónak kezelése tárgyában.

40. Réthy István kórházi költségeinek elengedése iránt beadott kérvény.

41. Tóth Julianna kórházi költségeinek elengedése iránt beadott kérvény.

42. A vármegyei községek költségvetéseinek és zárszámadásainak jóváhagyása érdemében előterjesztett számvetésügyi jelentések.

43. Több rendbeli, a vármegyei gyógy-alapból előlegezett, vagyontalanság okából behajthatlan kórházi ápolási költségek törlesztése hozatala.

Ezeket kivül még a közgyűlés határpnapjáig beérkezhető s közgyűlési elintézését igénylő egyéb ügyek.

Tervek és vázlatok.

III.

Az iparmuzeumról szóló utóbbi közleményben nem soroltam fel a gömői gyárak fele részét sem és mégis mily változatos program állott elő a közszemlére kiteendő tanulságos ipari tárgyak különféle nemeiről.

Nehezen találunk hazánkban még egy megyét, a hol ily speciális muzeum alapításához megkívántató föltételek, úgy lépten-nyomon jelentkeznek, ugyszólvá mintegy önként szolgálatunkba ajánlkoznak és oly könnyű szerrel — a czél nagyságához képest — elenyészően csekély költséggel fogatosíthatók lennének, mint éppen itt Gömörben.

Mégis mily bizonytalan lassúsággal, csigák módjára haladunk előre.

Igazságos voltárol nevezetes egykori uralkodónknak, Mátyás királynak, az ő idejében nem állottak rendelkezésre a mieinkhez hasonló kényelemmel berendezett közlekedési eszközök, sem pedig a miniszteriumi alkalmazottak mai létszámának megfelelő sok tanácsadó, és mégis megfordult Gömörmegyében, védelmezte ennek iparát, bányaművelését és megizlettette — a földmivest, iparost egyaránt büszkén lenező — nagy urakkal a nehez mezei munkát.

Milyen hasznos, páratlan hatású gyógyszer volt ez annak idején a közöny, nembánomság, részvétlenség és szivtelenség kiirtására.

Bölcs eljárása jobban hatott az akkori elkényesztetett uri rendre, mint bármiméü kegyetlen büntetés. — Minő felebaráti szeretet, mily nemes érzés tükröződik vissza az ő humánus tetteiből.

Bizonyára nagyobb fáradságába, — viszontagság-teljes utazásba, álmatlan éjszakákba — kerültek neki ez emberbaráti cselekvései, mint a mennyibe nekünk gömörieknek kerülne most, — jelenlegi viszonyok közt — iparunk szakszerű fejlesztése a megfelelő kulturális intézmények életbejuttatása által.

Igazán sajnálásra méltó jelenség ez. — Annak idején az intéző körök bizonyára kevesebbet tanácskoztak és többet cselekedtek.

A gyors elhatározást nyomban a tett követte.

Megengedjük: azóta sok minden megváltozott — a modern technika számtalan vívmányai tért hódítottak mindenfelé, a gépészet újabb s legújabb tökéletesbítése most is folytonos változásokat idéznek elő nemcsak az egyes ember magánéletében, életfentartási szükségletei fedezésében, mindennapi foglalkozásában, hanem az emberi életet megkönnyítő praktikus segédeszközök, az élet szükségleti árucikkokban felmerülő új találmányok egész más gondolatkörbe helyeznek bennünket és egész városok, megyék, országok gazdasági rendszerét, háztartását változtatják meg s gyökeres átalakításokat tesznek szükségessé. — Es honnan indulnak ki ezek a változások, ki idézi őket elő?

A Mindenható által szellemi szikrával megáldott élő lények, az emberek, a kik valamely különleges szakmában — vagy pedig általában véve — a haladás, a műveltség magasabb fokát érték el.

Mi talán nem tartozunk azok közé?

De hogy nem, csak nagyon lassan ballagunk a többiek után.

Pedig mennyivel könnyebb az előre haladás, ha ismerjük a választandó utirányt, vagy ha egy a bejárható területnek minden egyes részit, veszélyes pontjait jól ismerő utmutató, jóakaró tanácsadó és ügyes kísérő áll rendelkezésünkre.

Valószínűleg nincs erélyes vezető, azért esik oly nehezen a haladás.

Nincs — a ki a mult emlékein elmerengőket visszadná a jelennek vagy a ki a napról-napra ismétlődő apró kellemetlenségeken töprendőket szellemi szenderegéseikből felriasztaná, öntudatra ébresztené a bennök lappangó munkakedvet; lelkesedést keltene nemes dolgokban való közreműködésre és jó példával előjárva, nemcsak férfias erélyessége által hatna, hanem erkölcsileg is kényszerítené a munkabíró, de csüggedő, kedvtelen társait, — a kinek fáradhatlan munkálkodása a többiekénél is tartós iparkodást, a napirenden levő ügyek iránt nagyobb lelkesedést és valóságos munkalázat idézne elő.

Tétovázásnak, bizonytalanságot eláruló féltékenykedésnek hatását teszi reánk: *Rimaszombat városának villamos kivilágításának és a villamos erő-átviteli központi telep létesítésének halasztása is.*

Ugy vagyunk a technika vívmányaival párhuzamosan haladó egyéb intézményekkel is.

E tekintetben úgy járunk mint az alföldi ember, a ki soha életében hegyet nem látott, (sőt talán még ennél is szánaudóbb helyzetben vagyunk, mert már látunk villamos világitást is, meg muzeumot is), talán dombot sem.

Egy szép napon gőzösön a magas Tátrába utazik, ott egy kísértőt fogad és a jégvölgyi meg a lomniczi csucson szeretné megmászni. — Elképzelhető, milyen borzasztó fáradságába, megerőltetésébe került ez a hegymászás, valamint az órákig tartó kellemes sétálás a sziklatömbök és fagyókerek közt. Fele utról is visszavert volna, ha erős ember létere nem restelte volna a dolgot, a nálánál sokkal gyengébb testalkatu vezetőjével szemben. — Jelen esetben kimerültségét egész természetnek találjuk; hisz testi szervezete nem volt hozzá szokva ily fárasztó mozgáshoz, idegzete nagyon megérezte a hegymászás testedző gyakorlatát.

Hiába, a természet ugrást nem tűr és a ki nem halad fokozatosan előre, az bizony hátramarad nemcsak a keskeny erdei ösvényeken, de a műveltség kitaposott egyenes országútján és a technikai vívmányok — avatlatlanok előtt rögsnek látszó — tágas terén is.

Tény, hogy a technika legújabb vívmányaival szemben, úgy látszik, már a természet is engedni kezd, de ily hirtelen bekövetkezett nagy változások árát rendszeren mi adjuk meg, ezek nekünk kerülnek költségekbe, még pedig sokkal nagyobb költségekbe, mintha lépésről-lépésre haladtunk volna előre és mérsékelt kiadások mellett a vívmányok által előidézett új gondolatkörbe lassan beleléltünk volna magunkat.

Eppen ezért kellene e változásokat — a fennálló körülményekhez alkalmazkodva — hirtelen ugrás, erősebb zökkenés nélkül már most véghezvinni oly módon, hogy az egyes városok s egész megyénk mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi életében, a helyi viszonyokat kiegyenlítő tartós kapcsolatok keletkezzen, a melynek révén nálunk egyensúlyozási hatást kifejtő oly egészséges állapot jöjjön létre, mely a földmivest, iparos, kereskedő és általában minden szorgalmas magyar ember igényeit jól kielégítené.

Már ez a tény is eléggé meggyőződéhet bennünket egy iparfejlesztő és kulturális intézmény mielőbbi létesítésének tagadhatlan, elvitázhatlan jogosultságáról.

Koromsötétség volt szobámban, kívülről pedig hatalmas őszi eső egyhangú csobogása hallatszott be. A kapargatás egyforma időközökben folyton ismétlődött. Úgy halatszott, mintha vasszerszámmal húzták volna kívülről a padló alól a földet s 3—4 huzás után az illetők hallgatóztak, vajjon nem zavarja-e meg őket munkájokban valaki. Gyorsan tisztába jöttem a helyzettel. — Künn sűrű eső esik, s a sötét, esős éjszakát holmi gazemberek arra használják föl, hogy kívülről a falat aláásva, a padló fölfeszítésével betörnek a zsidó boltjába és kirabolják. Arra persze nem számítanak, hogy az egyébként mindig üres szobában most hal valaki. Mondanom sem kell, hogy erre a fölfedezésre kissé megboroztam. Azzal mindjárt tisztába jöttem, hogy a milyen kelletlen vendégek a betörők nekem, ép oly kelletlen és alkalmatlan vagyok én ő nekik és közöttünk okvetlen kell valaminek történni. Arra nem számíthattam, hogy talán be sem jönnek a boltból hozzám, mert — vagy eltévesztették a közfalat, vagy itt kevesebb akadályra találtak — tisztán hallottam, hogy szobám szekrényemmel sarkában feszegetik a padlót.

Tájékoztató vázlatom azonban nem volna teljes, ha ennek keretében elmulasztanám az érdeklődők figyelmét még a következőkre irányítani.

A muzeum gyáripari szakosztályában helyet foglalva még az üvegipar és a gömői malomipar. — E különálló iparágak képviselésénél minden valószínűség szerint az új-antálvölgyi üvegyár és a putnoki mámalom játszanának főszerepet.

Nem kevésbé érdekes lenne, ha a Gömör vidéki molnárok és vizimalom tulajdonosok is küldenének a muzeum czéljára gabona- és lisztmintákat legmentesen elzárt üvegcsekben, a rájuk ragasztott kis czimlapokon jelezve a malom nevét, a liszt minőségét és a gabona termelési helyét. — Ezekből igen tanulságos összehasonlításokat vonhatnánk megyénk egyes vidékein termelt gabonafélék és a belőlük örölt lisztnevek között.

Gaál János.

Hirek és vegyesek.

Városi közgyűlés. Városunk képviselőtestülete f. hó 18-án közgyűlést tartott — meglehetősen lanya érdeklődés mellett. A koresma- és sörház-szabályrendelet életbelépésének határidejéül f. évi november 1-je állapított meg. *Benyo* Lajos városi aljegyző szabadságideje mindaddig, míg nyugdíjaztatása iránt beadott kérvénye elintéztést nyer, — meghosszabbított. A kereskedelmi miniszter agyagipar tanmühely felállítására ügyében a megyéhez intézett leirata volt legérdekesebb tárgya a közgyűlésnek. A miniszter ugyanis konstatálván, hogy a kellő technikai eszközök hiánya folytán hanyatlásnak indult agyag és különösen a fazekas ipar fellendülése némi áldozatokkal elősegíthető, hajlandóan nyilatkozik arra, hogy egy gyakorló műhelyt állít fel Rimaszombatban, a megye székhelyén — ha ehhez a város és a megye támogatását is megnyeri. — A műhely fentartása 7500 forintba kerül, s az első évben a miniszterium tartaná fel azt, az elérendő eredményhez képest határozta aztán a továbbiakra nézve. A miniszter leiratát kiadták a szakértő bizottságnak, mely jelentését a tanács elé terjesztette és ajánlotta, hogy a kispásttéri épületek azon része, mely régente vágóhid volt, használtassék fel a műhely czéljaira. A közgyűlés, — miután az intézmény a városról nagy áldozatokat nem kíván, szívesen hozzájárult a miniszter előterjesztéséhez és felajánlja a jelzett épületet helyiségül és 40 méter tűzfát azzal a kérelemmel, hogy az agyagipar gyakorló műhelyre vonatkozó részletes terv és költségvetés elkészítésére kérjék fel a miniszteriumot. — A városi belsőségről új térkép készítése lévén szükséges, a városi mérnököt erre felkérte a közgyűlés, s a tanácsot megbizta, hogy a kataszteri felmérésekre és a költségek kiutalására nézve intézkedjék. A pusztai *szabadkai malom* bérbeadására vonatkozó árverési jegyzőkönyv felolvasatván, tudomásul vétetett, hogy az október 7-ikén tartott árverésen ifj. Oszkocsil János, mint legtöbbet: — 480 frt évi bért — igerővel a bérleti szerződés megkötötték. Végül a közpénztár, szegények intézete, Gizella kisdudóvó intézet, iparos iskola, segédek rajtanfolyama, községi elemi fiu- és polgári leányiskola múlt évi számadása és ezek egyrészének jövő évi költségeloirányzata tárgyalatott, s azok tudomásul vétettek.

Egyházi gyűlés. Az ág. ev. egyház egyetemes gyűlése Budapesten folyó hó 18-án veszi kezdetét. A gyűlésen városunkból *Glauf* Pál, *Zachar* Gusztáv és *Madarász* Pál vesznek részt.

Váry János jubileuma. Városunk községi iskoláinak egyik kezdetől körünkben működő, jeles tehetségekkel megáldott nagy szorgalmu s pályafutásán fényes eredményekkel díszelkedhet, bár mindenkor szerény tanítója *Váry* János e napokban töltötte be nehéz fáradsággal bővelkedő pályájának 25-ik évét. A közszerepetben álló tanterfűjű ünnepeltesét kartársai, tekintettel a jubilans nagy feltűnést s külső pompát nem kedvelő szerény igényeire — a lehető legszűkebb körre szorították. A községi elemi fiu- és leányiskolák tantestületének október havi értekezletén *Törköly* József igazgató üdvözölte a tantestület nevében; 14-én este pedig az összes rimaszombati tanítók és hitoktatók egy barátságos vacsorára gyűltek össze a leányiskola egyik termében, melyre hivatottak voltak: *Józsa* Antal és *Meszlényi* Zoltán kir. tanfelügyelők, *Szabó* György polgármester, *Nagy* Ferencz közs. iskolaszéki elnök, *Zachar* Gusztáv ip. isk. felügy. bizottsági elnök és *Bodor* István főgymn. igazgató, kik a gyöngéledő polgármester ur kivételével megjelenésükkel emelték az ünnepelt s szintén jelenlévő neje iránti tiszteletadásnak fényét. Az első pohárköszöntőt *Fülep* Benjámin h. igazgató mondta az ünnepeltre, legigazabb méltánnyal sorolván fel annak érdemeit s férfiúi erényeit: *Nagy* Ferencz az iskolaszéki nevében, *Zachar* Gusztáv az ip. isk. felügy. bizottság nevében, *Józsa* Antal, mint tanfelügyelő s mint jó barát emelték szót s fűztek egy-egy jókívánatot az ünnepelt számára, miket az meghatott hangon köszönt meg. *Szentmártony* Dániel ref. hitoktató pedig, midőn már a jó hangulat emelkedni kezdett, talpraesett s jóízű rimektől csengő tréfás verses köszöntővel lepte meg a társaságot, melynek minden egyes tagjára esett egy jókívánat, egy tréfa. A kedélyes mulatság éjfélutánig tartott. Mi is kézséggel fűzzük jókívánatainkat az elhangzottakhoz.

Beiktatás. A pongyeloki ág. ev. egyháznak f. hó 15-én, azaz vasárnap örömmünnepe volt. Ekkor iktatták be ugyanis az egyhangulag választott, ifjú lelkész: *Wallentinyi* Aladárt, ki 3 évig működött *Sárkány* Sámuel bányakerületi püspök oldalán, mint annak titkárja. A beiktatást *Glauf* Pál főesperes végezte, megható és szívhez szóló szavakat intézván az új lelkészhez és a templomtól túlzofoltan megtöltő gyülekezethez. Az oltár előtt a volt *administrator*: *Kemény* Lajos oszgyáni ág. ev. lelkész mondott költői lendületű, szép imát. Az ünnepi szertartás után a paplakon gyűltek egybe az ifjú lelkész rokonai és tisztelői s a kitünő, magyaros lakomát szebbnél-szebb felköszöntők hosszú sora fűszerezte.

Allampolgári eskü. *Pitta* Lipót helybeli építész-vállalkozó, mint halljuk, megszerezte a honosságot s szombaton le is tette az esküt az alispán előtt.

Házasság. Dr. *Nógrádi* (Ruik) László tanár, lapunk régi kitünő tollu tárcaírója folyó hó 21-én tartja Szolnokon egybekelési ünnepélyét *Kiss* Mariskával, *Kiss* Antal szeretetreméltó leányával. Szívből kívánunk boldogságot és áldást a szép frigvhez!

Bucsu-vacsora. *Tomsányi* László kir. táblai bíró tiszteletére, ki a helybeli törvényszéktől a debreezeni kir. táblához neveztetett ki, kartársai, barátai s jó ismerősei vasárnap a kaszinó termében bucsu-vacsorát rendeztek, melyen a társadalom minden osztályából mintegy hatvanan jelentek meg, hogy még egyszer a fehér asztalnál istenhozódót mondjanak annak a férfinak, ki több mint husz évre terjedő közpályáján nemcsak kartársainak, hanem a társadalomnak is tiszteletét és szeretetét megérdemelte. Többnyire jóbarátok voltak együtt, kik az érzés meleg hangján bucsuztak el törvényszékünk egyik jeles tagjától. Az első pohárköszöntőt *Kubinyi* Aladár törvényszéki elnök mondotta, mire *Tomsányi* László meghatott hangon mondott köszönetet. Ezután egész sora következett a felköszöntőknek, mert a társaság igen sok tagjának volt néhány meleg bucsuszava a távozó bíróhoz. *Molnár* József az ügyvédi kar, *Halmi* Lajos a vármegye, *Langhoffer* Viktor a jegyzői kar nevében mondottak felköszöntőket. De sikerült beszéket hallottunk *Czinke* Istvántól, *Medveczky* Sándortól (versben), *Hányi* Győzöttől, *Pongrácz* Lászlótól, *Institoris* Endrétől, *Nagy* Józseftől stb. Az emelkedett hangulatú társaság a késő éjjei órákig maradt együtt. A sikerült bankett rendezésében az elismerés *Medveczky* Sándor törv. bírót illeti, de azt is meg kell említenünk, hogy *Gömöri* Miksa izletesebb vacsorát még egyszer sem szolgáltatót, mint ezen este.

Halálozás. *Gyürky* Pál tiszolczi papirgyáros folyó hó 12-én 82 éves korában elhunyt. A család német nyelvű gyászjelentést adott ki.

Felhívás. *Melezer* Ede urnak a dobsinai közs. elemi fiu- és később a dobsinai közs. polgári leányiskola volt tanárának nyugalomba vonulása alkalmából felmerült és lelkesedéssel talákozott azon indítvány, hogy e jeles tanterfű jó barátai és volt tanítványai körében gyűjtés indíttassék egy „*Melezer*-alapról”, mely e férfinak nevét a dobsinai községi polg. leányiskolánál időtlen időköz fentartás. — Ezen alap kamatai évről-évre a polg. leányiskola legszegényebb, de egyuttal legszorgalmasabb tanulóinak volnának kiosztandók. — Kérjük tehát t. Melezer ur volt tanítványait és jó barátait, hogy e czéla szánt adományait m. tisztelettel alulirothoz átjuttatni méltóztassanak. — (Dobsina, 1899. évi szept. hó 23-án — *Klein Samu*, közs. polg. leányiskolai igazgató.)

Egy róm. kath. esperes-plebános a kultura fejlesztése szolgálatában. Kokova nagy község róm. kath. iskola épülete, a nemrég elmúlt időben, inkább egy ósdi kinézésű lakóházhoz, mint iskolához hasonlított; s ha a papi-lak és templom közelében nem létezik, a helységet ismeretlen utas, az iskolának nevezett épületben, — egy, a napi megélhetésen aggó földmives lakóházát ismerte fel. — Az akkori lelkész megadta az alapot ugyan, mert renoválta az iskolai épületet és a parochiát, de ezen irányban kezdetleges működés csak akkor fokozódott, a midőn a róm. kath. hitközség, egy pár évvel ezelőt, hazafias érzelmű, a nemesért, s a tanügyért lelkesedni tudó esperes-plebánost kapott főt. *Stubendeck* József személyében. Ezen időtől fogva megváltozott minden. Az új era beálltával a templom belseje, egy a kor és stylum tekintetében, — valamint a vallásérület fejlesztésére, — megfelelően lett átalakítva. Az iskola jelenben, — intenciójának megfelelően, *Ferencsik* József tanító, vallás és erkölcsi alapon nyugvó, magyar hazafias és szakzerű működése folytán, — a hozzá fűzött várakozásnak teljesen megfelel; ugyanis a gyermekek kellő hazafias oktatásban részesülnek. — Egyháznak és az iskolának egyaránt — példaképen — életét szentelő pap, ezzel még nem elégszik meg; mert nemcsak lakóhelyén, de a vidékre is kiterjeszti áldást adó kulturális működését. — A napokban, — hogy kitűzött czélját elérje, — utazott keresztül Uj-Antálvölgyön, hogy a hegyek közt fekvő telepek és szétszórta völgyben és hegyek derekán lakó földmivesek gyermekei oktatásáról gondoskodva, hazánknak ugy valóságban, mint értelembe, értelembe hasznos polgárokat neveltesse. — Meg is oldotta sikeresen feladatát. — Havrilova kis községben talált egy, legalább némileg — a szükségben — megfelelő házat, a hol, egy a helyi viszonyokhoz mért díjazásért alkalmazott tanító oktatása mellett, a távol eső helyekről lejárvó gyermekek, iskoláztatásban részesülhetnek. — Folytatta azonban utját nevezett esperes-plebános a szél-rózsza más irányában is. Antalfalván az iskolaépület javítását, Gyubakón a tanító fizetésének rendezését és az iskola rendbehozatalát, Farkasvölgyön és Ipolyon szintén, a kultura fejlesztését gátoló nehézségek elhárítását tűzte feladatául. — Ily módon, a teljes műveltségben tetsedő, lelki vakságban szenvedő s növekedő zsenge koru nemzedék, a haza leendő polgárai, az iskola hatása folytán műveltebbekké lesznek; megtanulják az Isten imádni és az edes magyar hazát szeretni. Főt. *Stubendeck* József rk. esperes-plebános eme missiót teljesítő hazafias buzgalmát méltatva, kívánjuk, hogy adjon az Ég sok ily tevékeny, egyháznak és az iskolának életét szentelő nemesen gondolkodó hazafias főbb papot hazánknak.

Tanítók gyűlése. A gömör-kishontvármegyei ált. tanító-egylet rimaszombati járásköre rendes őszi gyűlését Várgedén f. hó 12-én tartotta meg *Váry* János elnöke alatt mintegy 60 tanító jelenléte mellett. Az elnöki megnyitót után *Matolesy* Pál, a járáskör jegyzője meleg hangon üdvözölte *Váry* János elnököt 25 évvel betöltött tanítói működése alkalmából. A járáskör tagjai zajos éljenzéssel fejezték ki az ünnepelt iránt érzett rokonszenvüket s elismerésüket. *Timkó* Mihály felolvasta „A nyugdíj-törvény revíziója” című, nagy szakismerettel s beható gondallal elkészített tanulmányát, mely tanulságos és érdekes vitát provokált s az elismerés babérjait juttatta a felolvasónak. Utánna *Tihanyi* Lajos: „Miként lehet a szellemi nevelés a testi neveléssel összhangzatba hozni?” című értekezése olvastott fel, melyért szerzőnek szintén elismerés szavaztatott. Több folyó ügy és indítvány tárgyalása után megtörtént a tisztujtás; elnökké *Becske* Bálint jánosi ev. ref., alelnökké *Schmügner* János, tiszolczi állami és jegyzővé *Fekete* Mihály rimaszombati r. kath. tanító választották meg egyhangulag. A gyűlést követő kitünő ebédet, melyet *Klein* Sámuel állított ki, érkezett meg *Józsa* Antal kir. tanfelügyelő üdvözlete *Váry* János jubilánshoz, kit remek pohárköszöntővel *Becske* Bálint ismételtén üdvözölte.

Az országos iparegyesület kolozsvári kongresszusán megyénkbeli *Rábely* Miklós ipartestületi alelnök és *Rónay* Gyula jegyző vettek részt, s épen nem nyilatkoznak elismeréssel a kolozsvári szíves (!?) vendéglátásról, s azok után, amiket a nagy város vendégszeretetéről ez alkalommal hallottunk, bizony nem tudjuk: bosszankodjunk-e vagy sajnálkozunk a város felett, mely falai közé csöditte az ország ipartestületeit és aztán nemcsak a lakást, de a tiszteletükre rendezett ebéd árát is megfizetetti a vendégekkel. Eljöhethének hozzánk tanulni!

Egyetemi élet. Kolozsvárott az egyetemi kör ismerkedési estélye — mint értesülünk — fényesen sikerült. Ez annyiból érdekel bennünket, hogy a kör elnöke: *Sramko-Sárkány* Loránd, gimnáziumunk volt jeles növendéke. Az ismerkedési estélyen az egyetemi hallgatóságon kívül tanárok is voltak ott, többek közt városunk jeles szülötte s lapunk volt munkatársa: dr. *Richter* Aladár egyetemi tanár is, ki midőn a banketten az ifjuságra emelt poharat, egyszersmind az egyetemi kör javára dr. *Fabinyi* Rudolf rektor — mint Gömörmegye egyik büszkesége — nevére 100 forintos alapítványt tett, s cserében csak annyit kért az ifjuságtól, hogy éltessek Gömörmegyét. A lelkes ifjuság persze szívesen tett eleget a derék tanár kívánságának, mi pedig örömmel regisztráljuk ezt a szép és dicséretreméltó vonást.

Tiszteletbeli tagság. A kolozsvári m. kir. „*Ferencz* József” tud. egyetemi gyógyszerészetben hallgatók segély- és önképzőegylete folyó hó 7-én tartott rendkívüli közgyűlésén *Orient* Gyula volt csetneki gyógyszerészt, jelenleg egyetemi tanársegédet, a gyógyszerészek kiképzése közül szerzett érdemei elismeréséül örökös tiszteletbeli tagjává választotta.

Estély a polgári olvasókörben. Nagyban folynak az előkészületek a polgári olvasókör folyó hó 21-én, szombaton rendezendő estélyére. *Törköly* József, az estély fardhatlan és buzgó rendezője igazán nagy munkát végez és mindent elkövet az estély sikere érdekében. Ő tanítja be a szereplőket *Józsa* Antal kir. tanfelügyelővel, a prológ szerzőjével együtt. Az estélyen előadandó gyönyörű szép énekrészek nagyrésze *Váry* János szerzeménye s ő tanította is be a közreműködőket. A prológ jelmezeit pedig a budapesti Magyar Színház jelmezszabásza készítette. Az estély iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a jegyek már csaknem mind elfogytak, s az estélyt minden valószínűség szerint meg fog kelleni ismételni. — A sok csinnal és izléssel kiállított meghívókat már szétküldték. — Színre kerül:

A műzsák öröme.

Prolog 1 felvonásban. Irta: Józsa Antal.

Személyek:

Thalia, a vigjáték	Törköly Margit k. a.
Melpomene, a szomorujáték	Mészáros Jolán k. a.
Erato, a szerelmi dal	Ternyey Margit k. a.
Tersichore, a tánc	Veres Ilona k. a.
Polihymnia, a szónoklat	műzsája Rásky Etelka k. a.
Klio, a történelem	Lojko Mariska k. a.
Urania, a tudomány	László Zsuzsika k. a.
Euterpe, a zene	Szabó Erzsike k. a.
Kalliope, az epicus költészet	Szentmiklóssy Ilona k. a.

Ezt követi:

A váró-teremben.

Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Berezik Árpád.

Személyek:

Csegey Sándor	Szentesi Tóth Kálmán ur.
Margit	Mészáros Malvin k. a.
Pinezér	Gelle Barna ur.

Történik egy vasuti I-ső osztályú váróteremben.

Helyárak: Körszék 1-5-ik sorban 1 frt; 6-10-ik sorban 8 kr.; — zártzék 60 kr.; — erkélyszék az 1-ső sorban 60 kr.; 2-3-ik sorban 40 kr.; földszinti állóhely 40 kr.; deak-jegy 30 kr.

Jegyek előre válthatók özv. Miskolczy Istvánné ezukrász üzletében. A tiszta jövedelem az új színpad költségeinek fedezésére fordittatik. Felülírtékek hálás köszönettel vétetnek és nyilvánosan nyugdíztatnak. Kezdeté pontban 8 óraker — Az előadást táncmulatság követi.

Vonatkisikamlás. Folyó hó 15-én Balogfalván az állomás végváltójánál az egy óraker közlekedő 7962. számú tehervonat — a váltó hibás állítása folytán — kisiklott. A mozdony és szerkocsi a rendes vágányon haladt, de az utána következő kocsik már másik vágányra mentek, minek folytán a vonatból hat kocsi kidőlt s a kezelő kalauz: *Pribék* János kiesett és bal lábát törte. A vizsgálatot megindították.

A hónap ellenőrzési szemle. Városunkban f. hó 16-án ért véget. A szemléu *Hrottkó* János jolsvai honvédszázados végezte a hivatalos teendőket. A közös hadseregbeli ellenőrzési szemlét november 2-án tartják.

Baleset a gépelésnél. Ráhón a múlt héten a cséplőgépnél dolgozó *Schwantner* Erzsébet 14 éves leány ruháját odakapta a gép, s a szerencsétlen leány ballába az ugynevezett dobba esett, s ott súlyos zuzóást szenvedett. Beszállították a kórházba.

„Hát ez mi?” Ezzel a kérdéssel és nagy felháborodással állított be múlt héten lapunk szerkesztőségéhez egy magyar ember. És letett asztalunkra egy borítékot és egy levél-papírrészletet. A papírosan és a borítékon felül ez olvasható: „Erste ungarische Bienenwachsfabrik und Walzen Dampfmuhle Meleghegy. P. Felső-Balog J. Kovács. Export von Gömörer Bienen-Wachs. Eisenbahn-Station: Rimaszombat. Telegramm-Adresse: Kovács, Meleghegy, Rimaszombat. — Meleghegy, den . . .” A ki nem hiszi, hogy még magyar embereknek is ilyen papíron és borítékon ír a gyáros, szívesen megmutatjuk a nálunk őrizetben lévő iratot.

Fortuna otthona. Az osztálysorsjáték utolsó húzásán a 600.000 koronás jutalom nyeresemény a rendkívül szerencsés és birneves *Gaedicke* A. főgyűjtődjében (Budapest, Kossuth Lajos-utca 17.) vásárolt 62551. számú sorsjegyre esett. Ezen fölarusító kifizetett már vevőinek egy 400.000 koronás főnyereményt, kétszer 100.000 koronás főnyereményt, háromszor 60.000 koronás főnyereményt. I. osztályú sorsjegyek ezen szerencsés fölarusítónál már most kaphatók.

Különlépe anyagok szállítása. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara figyelemzeti az érdekelteket, hogy a m. á. v. miskolczi üzletvezetősége pályázatot hirdetett, agyag, homok, téglá, cserép, különféle faragott kövek, kavics, fagygyugyertya, stearyngyertya, viasz, fehérr szappan, kocsikenőcs, különféle öntött vas kályhaalkatrészek, lemezek, gyűrűk, rostélyok, kilométer és

más fajta czövekek, fák, nyelek, czirok-seprő, közönséges nád, növény s virág csemeték stb. szállítására. — Az ajánlatok f. évi október hó 31-ig adandók be.

Faanyagok szállítása. A miskolczi keresk. és iparkamara figyelemzeti az érdekelteket, hogy a m. á. v. miskolczi üzletvezetősége pályázatot hirdetett különféle fenyő-deszka, faragott puha-fa, lécz, oszlop, palló, padolat, rud, zsindey szállítására. — Ajánlatok november 8-án déli 12 óráig nyújtandók be.

Szakrajztanfolyam iparosok részére.

A rimaszombati iparos-tanoneziskolai felügyelő-bizottság f. évi szeptember hó 24-én tartott ülésében elhatározta, hogy az iparos-segédék szakrajztanfolyamát ez évben is szervezni fogja.

A tanfolyam czélja: az iparos-tanoneziskolában tanultak kibővítése, továbbfejlesztése és ugy a szabadkézi, mint a mértani és szakrajzban a szakszerű kiképzés alapjának megvetése; mint ilyen tehát, az önképzésnek egyik első és jelentékeny forrása.

Tantárgyak: szabadkézi, mértani és ipari szakrajz; ipari számvetés és fogalmazás.

A tanfolyam tandíjmentes; azonban író- és rajzszerekért, nemkülönben a tanfolyam tulajdonát képező felszerelések használataért a tanulók két forintot fizetnek fejenként.

A beiratások október hó utolsó és november hó első vasárnapján délelőtt 9—10-ig, délután 2—3 óráig eszközöltetnek a helybeli községi leányiskola helyiségében (kaszárnya-épület, földszint jobbra, 29. ajtó); a tanítás ugyanott folyó év november első vasárnapján veszi kezdetét, s tart 1900. évi április utolsó vasárnapjáig, vasárnaponként d. e. 9—11, d. u. 2—4 óráig.

A tanítás rajz- és írásbeli eredményéből az iparos-tanoneziskolai évről vizsga alkalmával kiállítás fog rendeztetni.

Midőn a fentieket ez uton is közlésem, minden tanulni vágyó iparos ifjút felhivok a tanfolyam látogatására.

Rimaszombat, 1899. évi október hó 17-én.

Czikora István,
a szakrajztanfolyam vezetője.

Gazdasági szaktanfolyam Kurinczon.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a rimaszombati m. kir. földmives iskolánál a földmivelők osztályához tartozó egyének részére téli gazdasági tanfolyam szervezettek.

Ezen tanfolyam 2—2 hónapig tart és pedig az első november hó 1-től december végéig, a második pedig január 5-től február 28-ig. Minden egyes, ezen 2 hónapig tartó téli gazdasági iskola teljesen befejezett tanfolyamot képez, s a végzett tanulók erről bizonyítványt nyernek.

Felvétetik minden 18 évet betöltött földmivelő, ki írni, olvasni és a négy alpművellettel számolni, vagyis az egész számmal összeadni, kivonni, szorozni és osztani tud, továbbá a ki erkölcsi bizonyítványt felmutatni képes.

Saját birtokon gazdálkodók, a felvételnél előnyben részesülnek, a felvett egyének száma azonban korlátolt, miután 20-nál több egyén egy tanfolyamra fel nem vehető. A felvett tanulók minden díj lefizetése nélkül lakást és teljes ellátást nyernek.

A jelentkezők kötelesek az okmányaikat legkésőbb október 25-ig, illetve december 25-ig az alulirt igazgatósághoz benyújtani.

Czélja a téli gazdasági iskolának, hogy a felnőtt földmivelők, kik gazdaságukat csak rövidebb időre hagyhatják el, az okszerű gazdálkodás alapmereteiben oktatást nyerhessenek. Ezen czél elérése tekintetéből a képezés talajismeretre, az általános növénytermelésre, s részletes növénytermelésből azon növények ismertetésére szorítkozik, mely növényeket az illető vidékeken természetesen, esetleg a melyek termesztése ott különösen indokolt, továbbá az állattenyésztés s ápolás azon mérvig, s azon mozzanatok felelésével, melyek a földmivesiskola gazdaságában gyakorlatban előfordulnak.

Számadás legegyszerűbb vezetése a mi munkavégzés, a termény- s pénz-bevételeinek s kiadásainak bejegyzésén túl nem terjed.

Mezőrendőri és munkástörvény ismertetése, végtére a téli iskola növendékei mezőgazdasági háziipar azon ágából: tehát bognár, asztalos, kosár-, seprő-, kefékötés stb. nyernek oktatást, a mire az iskola be van rendezve.

Mindezek után felesleges felemlíteni, hogy a felvett tanulóknál a gyakorlati foglalkozásra főszűly tekintve lesz.

Kelt Rimaszombatban, 1899. évi október hó 15-én.
A m. kir. földmives iskola igazgatósága.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős: RÁBELY MIKLÓS.

A lapot közleményekkel ellátja: A SZERKESZTŐ-BIZOTTSÁG.

Magán-hirdetések.

Az indiai * * *

* * fog-gyógykivonat

Bäuchler G.-tól a leghathatósabb és legbiztosabb szer a fogfájdalom — legyen az bármily idült — gyors és gyökeres orvoslására. Ezen kiváló szer használati utasítással Rimaszombatban csakis Stech Kálmán kereskedésében kapható.

2—3

Tanuló.

Egy jó házból való, 13—15 éves fiu tanulól azonnal felvétetik **Róth Géza** rimaszombati vaskereskedőnél.

Pályázat.

A rimaszombati m. kir. földmives iskolánál a tanulók és tisztviselők élelmezésére nézve az iskola irodájában folyó **1899. év október hó 22-ik napján, reggel 9 órakor** árlejtés tüzetik ki. Az árverés feltételei s a szerződési pontozatok az alólirt igazgatónál megtekinthető.

Rády István, igazgató-tanár.

Villanyos-telepek, csengők

felállítását és javítását jutányos áron elvállalja **Schwarcz Ignác** Rimaszombat, Kossuth-utca 21. sz.

Tanulóul.

Egy 13—14 éves ifju, ki magyarul jól olvasni és a helyesírás szabályai szerint írni tud, tanulól e lap nyomdájában azonnal felfogadtatik.

Nagy megtakarítás!

Kávé, tea, tea-rum, mindentéle csemege és fűszer bevásárlása alkalmával, ha alulirtot czégnél bevásárol:

1 kilo Szantos kávé	1.10—1.40-ig,	Negyed kilo orosz tea	1.—
1 " Cuba Ceylon "	1.20—2.00 "	" " karaván tea.	1.20
1 " Portorico "	1.20—1.60 "	" " császár-keverék	1.60
1 " Gyöngy "	1.50—2.00 "	1 liter finom tea-rum	1 frttól 3-ig
1 " Arany-jáva "	1.60—1.80 "	5 kilo finom faj-alma	60 kr.
1 " Moeca "	1.60—1.80 "		

ugy mint mindentéle csemege, sajt, kassai sódar, conserva halak, asztali és csemege-borok, cognac és pezsgők legolcsóbb árak mellett kapható.

NEUMANN ÁRMIN

Rimaszombat, a „takarékosághoz“.

Hirdetmény.

410. sz. — Alulirt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolczi kir. törvényszék 1899. évi 4250. számú végzése következtében **dr. Kürz Jakab** által képviselt **Weiner József** javára **Stelkovic László** ellen 130 frt s járuléka erejéig **1899. évi május hó 31-én** foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 439 frtra becsült szobabeli butorok és lovakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró V. 196/1899. sz. végzése folytán 85 frt 74 kr. tökekövetelés, ennek 1898. évi május hó 31. napjától járó 6% kamatai és a bíróság már megállapított költségei erejéig A.-Hangonyon alperesnél leendő eszközlésére **1899. évi október hó 25-ik** napjának délelőtti 11 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében közpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1899. évi október hó 8-án.

Kovács Géza,

királyi járásbírósi végrehajtó.

A kőbányai

Király-Sörfőző részv.-társaság

„Góliát“

MALÁTASÖRE

a legegészségesebb, legtáplálóbb és legkellemebb üdítő ital.

Dr. Korányi és **Dr. Kétly** egyetemi tanár urak gyógyczélokra is ajánlják és idegbajokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeség, stb. kiváló sikerrel használtatik.

24—30

Kapható minden jobb fűszer-kereskedésben és vendéglőben.

Ovakodjunk utánzatoktól.

Eredeti minőségben kapható Rimaszombatban **Heksch Bertalan** fűszerkereskedésében.

SCHWARTZ J. (ezelőtt Hertsko Bertalan)

ÓRÁS és ÉKSZERÉSZ

◦ ◦ ◦ ◦ RIMASZOMBAT, Erzsébet-tér. ◦ ◦ ◦ ◦

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy **Hertsko Bertalan** helybeli 15 év óta fennálló jó hírnevű

óra- és ékszer-üzletét

átvettem és azt saját czégem alatt tovább vezetem.

Ezen a téren való hosszas tapasztalataimnál fogva bizton ígérhetem, hogy üzletemet a **kor igényei szerint szakszerűen fogom tovább vezetni.**

Főtörekvésem oda irányul, hogy **szolid, lelkiismeretes és jutányos kiszolgálás által t. vevőim teljes megelégedésüket kiérdemeljem és a velők való összeköttetést állandóvá és kellemessé tegyem.**

Hogy a kor kívánalmainak megfelelőhessenek, üzletemet **művészi kivitelű, jó minőségű arany, ezüst, ékszer és órákkal** szereltem fel. — **Műhelyemben csakis kipróbált, jó munkásokat alkalmazok,** hogy ez által üzletemnek **jó hírnevét biztosítsam.** — Kívánatra szívesen küldök vidékre választékot. — A tölem vásárolt tárgyaknál ugy a **fém valódiságáért** mint annak **jutányos áráért szavatolok,** amennyiben a meg nem felelő tárgyakat az eladási árban visszaveszem vagy más tárgyra becserelem.

Ékszer- és óra-javításokat pontosan és jutányosan eszközölök. — Bármilyen arany, ezüst értékű tárgyakat a legmagasabb árban bevásárolok vagy új tárgyakra becserelem.

A midőn a n. é. közönség nagybecsű jóindulatába és pártfogásába ajánlom magamat, vagyok

kiváló tisztelettel

SCHWARTZ J. órás és ékszerész.